

22.5.2013

Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous 1/2013

Aika: 7.5.2013 klo 10.00 –15:35
Paikka: MTT Tutkimusasema Maaninka, Halola
Läsnä: Osallistujat liitteessä 1.

1. Kokouksen avaus

Vesienhoidon yhteistyöryhmän (YTR) puheenjohtaja Jari Mutanen avasi kokouksen ja toivotti jäsenet tervetulleiksi kokoukseen. Kokouksen alussa muistettiin kukkatervehdyksellä Perttu Virkajärveä MTT:n jakaman innovaattori -palkinnon johdosta. Kokouksessa paikalla olleet ryhmän jäsenet esittivät (liite 1).

2. Järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajana toimi yhteistyöryhmän puheenjohtaja Jari Mutanen sekä sihteerinä Vuokko Mähönen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eila Pulkkinen ja Jouko Korhonen.

3. Pohjois-Savon vesienhoitotyöryhmien kokouskuulumiset

Paikalla oleville ryhmän jäsenille tuotiin tiedoksi alueellisten vesienhoitoryhmien kokousterveiset.

Iisalmen reitti

Iisalmen reitin ryhmä on kokoontunut 13.2.2013 vesistö sääntelyjen kehittämisen merkeissä. Sääntelyyn liittyviä selvityksiä on tehty esim. Onkiveden kevätalennuksen vaikutuksesta tulvien korkeuteen ja vesistön tilaan. RAE- hankkeen kuulumiset oli kertonut tilaneuvoja Anu Rossi. Tilaisuudessa vierailleet Ilkka Sammalkorpi Suomen ympäristökeskuksesta (SYKE) ja Ville Matikka Savonia – ammattikorkeakoulusta ovat esitelleet LakeAdmin- hanketta. Ryhmän uudeksi puheenjohtajaksi oli valittu ympäristöjohtaja Martti Veteli.

Nilsian ja Juojärven reitti

Nilsian - Juojärven reitin kokouksen teemoina 15.3. pidetyssä kokouksessa ovat olleet kalatiestrategia ja vesistöjen tilaluokittelun tarkistus. Kalatiestrategiassa Juojärven alue on esitetty kärkekohteeksi kalojen vaellusyhteyden palauttamiseksi. Kokouksessa oli esitelty myös pintavesien ekologisen ja kemiallisen tilan luokittelun tarkistustilannetta.

Kallaveden-Sorsaveden alue

Kallaveden ja Sorsaveden reitin ryhmä on kokoontunut viime vuoden marraskuussa. Ryhmän kokoontumisessa on käsitelty jätevesien uusia puhdistusmenetelmiä ja vesistökuunnostuksen uusia toimintamuotoja.

Rautalammin reitin ryhmä ja Pohjavedet -ryhmä

Kyseiset ryhmät eivät ole kokoontuneet viimeaikoina.

Muut asiat

Vesienhoitoalueiden ryhmiltä on tullut aloite ryhmien yhteisestä tapaamisesta. ELY-keskus suunnittelee parhaillaan yhteistä kokopäivän kestävää tapahtumaa, johon liittyy maastokäyntejä sekä mahdollisesti asiantuntija-alustus. Alustavasti päiväksi on varattu 11.9.2013 ja tilat vuokrattu Siilinjärven Pöljältä Ystävyiden majalta. Asiasta tiedotetaan tarkemmin ohjelman varmistuttua.

4. Pohjois-Savon vesistöjen tilaluokittelu

Hydrobiologi Antti Kanninen kertoi Pohjois-Savon vesistöjen ekologisen luokittelu tilanteesta ja luokitusjärjestelmän muutoksista. Tällä hetkellä kaikki toisen suunnittelukauden jokivesimuodostumat (97 kpl) on luokiteltu. Järvien (407 kpl) osalta vedenlaadun luokittelu on vielä kesken, mutta valmistuu ekologisen tilan kokonaisarviointineen toukokuun loppuun mennessä.

Tilan paranemista on havaittavissa esim. Ylä-Savon vesistöissä Iisalmen reitillä (Harvanjärvi, Varpanen ja Pienivesi) mutta myös heikkenemistä esim. Kirmanjärnessä.

Kokouksen päätöksellä tilaluokittelun valmistuttua se postitetaan sekä vesienhoidon yhteistyöryhmälle että alueellisille vesienhoitoryhmille tiedoksi ja kommentoitavaksi. Valmistunutta luonnosta tullaan esittämään myös syksyllä pidettävässä yhteistapaamisessa Pöljällä.

5. Vesienhoidon toimintamallien ja yhteistyömuotojen kehittäminen

Ryhmän jäsenet pohtivat vesienhoidon suunnitteluun liittyviä kysymyksiä ryhmissä. Ryhmien tuotokset ja yhteenvedot, katso liite 2.

6. Muut asiat

Ryhmällä ei ollut muita asioita käsiteltävänä.

7. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous on 12.11.2013. Kokouspaikka ilmoitetaan myöhemmin.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:35

Puheenjohtaja

Jari Mutanen

Sihteeri

Vuokko Mähönen

Olemme lukeneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Kuopiossa

30.5.2013

Eila Pulkinen

Jouko Korhonen

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokous 1/2013

	
 Laatikainen Tarja, Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry	
 Laitinen Jarmo, Metsäkeskus Pohjois-Savo	X
 Kainulainen Pentti, Metsänomistajien Liitto Järvi-Suomi ry	
 Ruotsalainen Ari, Kiuruveden metsänhoitoyhdistys	X
 Eskelinen Anu, Geologian tutkimuskeskus (GTK)	
 Björqvist Niklas, Metsähallitus	X
 Mononen Jarmo, Pohjois-Savon kalatalouskeskus ry	
 Keurulainen Aarne, Pohjois-Savon Vapaa-ajankalastajapiiri ry	
	
 Turunen Timo, Leppävirran kunta	
 (Juha Pelkonen, Maaningan kunta)	X
 Stjerna Marja, Kuopion Vesi Liikelaitos	
 Qvick Paula, Pohjois-Savon liitto	
 Walta Maarit, Pielavesi, Vesanto ja Keitele ympäristötoimi	X
 Ahonen Ulla, Itä-Suomen aluehallintovirasto (ISAVI), peruspalvelut, oikeusturva ja luvat – vastuualue	
 Zacheus Outi, Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL)	

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokous 1/2013

 Kari Koistinen, Powerflute Savon Sellu	
 Valta Antti, ProAgria Pohjois-Savo	
 Koukkari Erkki, Vieremän kunta	
 Kaupunkiympäristön palvelualue Rissanen Päivi, kaupunkiympäristön palvelualueen kt -suunnittelu	X
 Keinonen Tuula, Pohjois-Savon, kalatalouskeskus ry	X
 Mykkänen Eero, Lapinlahden kunta	
	X
 Mäkeläinen Pentti, Pohjois-Karjalan Sähkö Oy	
 Kainulainen Ari, Siilinjärven kunta	
 Kauhanen Jari, MTK Pohjois-Savo	X
 Soininen Juha, Vesannon kunta	
 Ihantola Risto, Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry	
 Huotari Noora, Vapo Oy Energia	
 Saario Harri, Kaavin ja Juankosken kunta	
 Juntunen Sari, Ylä-Savon Vesi Oy	
 Tukiainen Helena, Lapinlahden kunta	
	X

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokous 1/2013

Räty Mari, MTT Maaninka	X
 Leena Huttunen, Yara Suomi Oy	X
 Lehtonen Irja, Pohjois-Savon ELY – keskus, E-vastuualue	X
	X
	X

Muut osallistujat:

Kirsi Saarijärvi, MTT Halola	X
Jari Mutanen, POSELY	
Antti Kanninen, POSELY	
Juhani Huovila, POSELY	

Yhteenveto 7.5.2013 pidetyn YTR-kokouksen ryhmätöistä

Vesienhoidon toimintamallien ja yhteistyömuotojen kehittäminen

Ryhmien tehtävänä oli pohtia viiden kysymyksen avulla vesienhoidon toimintamallien ja yhteistyötarpeiden kehittämistä. Seuraavassa on esitetty lyhyt yhteenveto ryhmätöiden tuloksista.

Yhteenveto:

1. Yhteistyöryhmän työskentelyn kehittäminen

Kokousten valmistelu ja vetovastuu on oltava jatkossakin ELY-keskuksilla. Sopiva kokoustiheys on noin 2 krt vuodessa. Kokouksiin toivottiin eri sektoreiden asiantuntijoita, jotka voisivat pitää luennon kokouksen alussa. Esimerkiksi Perttu Virkajärven luento kokouksen alussa pidettiin hyvänä. Kerran vuodessa kokouksessa voisi olla sektorikohtainen esitys siitä, missä kullakin sektorilla mennään ja onko uusia toimenpiteitä tai uutta tietoa. Retkikohteita pidettiin tärkeinä sekä alatyöryhmille että yhteistyöryhmälle ja kokoukset on hyvä pitää välillä myös muualla kuin ELY-keskuksessa.

Sähköpostikommentointi sopii hyvin esimerkiksi lausuntopalautteen keräämiseen. Palautteen antamiseen tulisi kuitenkin varata riittävästi aikaa (mielellään kuukausi). Tärkeistä vireille tulevista asioista voisi tiedottaa etukäteen esim. kuukautta aiemmin, jolloin kommentointiin voi varautua etukäteen, sekä muistuttaa kommentointiajan kuluessa. Sähköposteissa tieto tulisi olla tiivistetyssä muodossa, useita laajoja liitteitä tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Tiedotteisiin ja kyselyihin voisi liittää suunnitteluakataulun (viivadiagrammin), josta näkyy missä vaiheessa prosessia ollaan menossa.

2. Alueellisen ja sektorikohtaisen työskentelyn kehittäminen

Sektorikohtaiset työryhmät olivat hyviä toimenpideohjelmien laatimisvaiheessa ja niitä voidaan tarvita myös jatkossa toimenpideohjelmiä päivitettäessä, koska siinä tarvitaan sektorikohtaista asiantuntemusta. Pysyvien ryhmien sijaan voidaan käyttää myös sektoreittain koottuja työpajoja tms. Alueelliset ryhmät ovat toimineet hyvin. Ryhmät ovat jatkossakin tarpeellisia ja sopivat hyvin toimenpiteiden toteutuksen edistämiseen, koska niissä päästään keskustelemaan alueellisista kysymyksistä.

Sopiva alatyöryhmien kokoustiheys on noin 2 kokousta vuodessa. Maastoretkiä pidettiin tärkeinä samoin kuin käytännönläheisiä esimerkkejä. Alatyöryhmien työskentelyyn toivottiin lisää konkretiaa ja ryhmien toivottiin jalkautuvan myös kylätasolle. Osakaskunnat tulisi saada mukaan alatyöryhmien toimintaan (esim. jäseniksi). Asiantuntijaluentoja toivottiin myös alatyöryhmien kokouksiin.

3. Mistä saadaan lisää resursseja ja sitoutumista alueelliseen vesienhoitotyöhön

Kansalaisaktiivisuuden innostaminen on tärkeää viranomaisresurssien vähentyessä. Paikallisia asukkaita ja kyläyhdistyksiä tulisi aktivoida mukaan vapaaehtoiseen kunnostustoimintaan. Tämä edellyttää ruohonjuuritason toimintaa ja tiedon lisäämistä siitä, mitä kukin voi tehdä kotijärvensä hyväksi. Osakaskunnat ovat myös tärkeä voimavara. Paikallisessa vesienhoitotyössä voitaisiin

hyödyntää Leader-toimintaryhmiä, jotka ovat lähellä kansalaisia ja joilla on paljon paikallistuntemusta. Virkeät eläkeläiset ovat myös kasvava voimavara paikallisessa työssä.

Hyödynsaajien lisäksi myös haitan aiheuttajat tulisi saada vahvemmin mukaan rahoitukseen ja toimintaan. Rahoituksen keräämiseen kaivataan lisää ideoita. Valtion osallistumista vesistökuunnostuksiin myös jatkossa pidettiin tärkeänä, eikä valtion rahoitusta tulisi ainakaan supistaa. Tuhansien järvien maassa vesistöjen kunnostuksiin tulisi valtiolta saada rahoitusta samaan tapaan kuin esim. metsätalouden edistämiseen.

4. Tiedotuksesta tukea toimenpiteiden toteutukselle – millaista tiedotusta ja viestintää tarvitaan

Tiedotusta tulisi suunnata paikallistasolle, jolloin sillä voidaan aktivoida ja motivoida asukkaita kotijärven suojeluun ja hoitoon. Vesienhoitosuunnitelmat otetaan hyvin huomioon viranomaistasolla, mutta myös tavalliset kansalaiset pitäisi saada mukaan toimintaan. Tupailat ja kyläkohtaiset tilaisuudet ovat hyvä kanava ruohonjuuritason tiedon levittämiseen, mutta ongelmana voi olla miten saada osanottajia tilaisuuksiin. Paikallisia tapahtumia voisi hyödyntää tiedon jakamisessa. Tiedottamisessa tulisi hyödyntää hyviä esimerkkejä, esim. paikallislehdille suunnatut lehtijutut onnistuneista kunnostuksista herättävät mielenkiintoa ja voivat aktivoida paikallisia omaan toimintaan.

Kansalaisille tarvitaan selkokielistä materiaalia, jossa kerrotaan lyhyesti siitä, mitä vesienhoito on ja mihin voimme vaikuttaa omalla toiminnallamme. Ajatuksena nousi esille myös kouluille tehtävä opetusmateriaali, joissa kerrottaisiin esimerkiksi paikallisten vesistöjen tilasta ja niiden hoidosta. Koulut ottavat mielellään materiaalia vastaan, mutta sen on oltava hyvin valmisteltua. Internet sopii hyvin tiedon välitykseen. Esimerkiksi järvien tila kiinnostaa, joten nettiin tulisi luoda palvelu, josta kansalaiset saisivat helposti tietoa vaikkapa oman kotijärvensä tilasta. Myös kansalaishavaintojen tallennukseen tulisi olla oma kanava.

5. Millainen vesienhoidon toimenpideohjelman tulisi olla ja miten sidosryhmät otetaan tiiviimmin mukaan valmisteluun?

Pelkkää vesienhoitosuunnitelmaan sisältyvää toimenpideohjelman yhteenvetoa ei pidetty riittävänä, vaan tarvitaan myös alueellinen toimenpideohjelma, jossa voidaan ottaa paremmin huomioon myös paikalliset tarpeet ja olosuhteet. Toimenpideohjelmasta toivottiin selkokielistä, jolloin tavallinen kansalainenkin voisi siihen tutustua. Toimenpideohjelmassa voisi myös esittää paikallisia kärkihankkeita ja muutenkin terävöittää toteutusta. Sektorikohtaiset ryhmät tai työpajat ovat hyvä tapa osallistaa sidosryhmät toimenpideohjelman valmisteluun.